

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea
Guvernului Republicii Moldova la Acordul privind Comitetul
de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării
din Europa de Sud-Est, semnat la Sofia la 21 octombrie 2009**

În temeiul art. 11 alin. (1) și art. 14 alin. (4) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru aderarea Guvernului Republicii Moldova la Acordul privind Comitetul de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est, semnat la Sofia la 21 octombrie 2009.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul apărării

Anatolie Nosafii

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru aderarea Guvernului Republicii Moldova la Acordul privind
Comitetul de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor
apărării din Europa de Sud-Est, semnat la Sofia la 21 octombrie 2009**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Guvernul Republicii Moldova aderă la Acordul privind Comitetul de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est, semnat la Sofia la 21 octombrie 2009.

Art. 2. – Ministerul Apărării va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului privind Comitetul de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est, semnat la Sofia la 21 octombrie 2009.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica depozitarului îndeplinirea procedurilor naționale necesare intrării în vigoare a Acordul menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

**Argumentarea oportunității
aderării la Acordul privind Comitetul de coordonare în cadrul
procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est,
semnat la Sofia la 21 octombrie 2009**

A. Descrierea tratatului:

Informații generale.

Provocările alarmante ale sectorului de securitate din ultimele decenii au condus la schimbarea mentalității statelor în ceea ce ține de domeniul de apărare, în sensul necesității construirii unui mecanism coerent de cooperare regională care să promoveze menținerea păcii și securității în Europa de sud-est. Prin urmare, în martie 1996 la Tirana a fost inițiat Procesul de reuniuni a miniștrilor apărării din sud-estul Europei (MAESE).

Cel mai recent instrument internațional care reglementează activitatea MAESE este *Acordul privind Comitetul de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est, semnat la Sofia la 21 octombrie 2009*, în continuare (MAESE-CC), la care ne dorim să devenim parte cu drepturi depline prin aderarea la acesta.

Acordul menționat semnat la Sofia la 21 octombrie 2009 de către miniștrii apărării ai statelor părți, constituie un tratat interguvernamental, conform prevederilor art.3 din Legea nr.595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

În prezent 15 națiuni sunt membre (părți) cu drepturi depline la MAESE: Albania, Bulgaria, Grecia, Italia, Macedonia, România, Turcia, Bosnia și Herțegovina, Croația, Muntenegru, Serbia, Slovenia, Georgia, Ucraina și SUA, iar cu statut de observator (din 2003) la MAESE este Republica Moldova.

Acordul este constituit din titlu, preambul, 8 articole. Acordul a fost semnat într-un singur exemplar original în limba engleză și este depozitat de Guvernul Greciei, care a remis statelor părți ale Acordului copia lui certificată.

Informații privind conținutul tratatului.

Scopul inițiativei MAESE este consolidarea integrității și cooperării politico-militare în regiune, în vederea sporirii stabilității și securității în Europa de sud-est.

Pe parcursul ultimilor ani, forumul MAESE a fost foarte eficient, dialogul purtat având ca scop construirea unei regiuni mai sigure și mai prospere prin intermediul unei cooperări regionale strânse și al împărtășirii unor obiective comune între țările membre și națiunile observatoare.

MAESE a obținut o imagine recunoscută la nivel internațional, fiind considerat inclusiv un model excelent de cooperare reciprocă între statele care se angajează să consolideze pacea și stabilitatea internațională. Dezvoltarea acestor valori de bază este consacrată în actele de constituire a astfel de organizații internaționale precum ONU, NATO, UE și OSCE.

Acordul privind Comitetul de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est, semnat la Sofia la 21 octombrie 2009, a substituit Acordul privind stabilirea Comitetului de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est, semnat la Salonic la 9 octombrie 2000.

Acordul în cauză va rămâne în vigoare pentru o perioadă nedeterminată, dacă părțile la acesta nu convin altfel.

Orice parte la Acord poate propune amendamente la acesta, în scris, în orice moment. Astfel de amendamente vor intra în vigoare când vor fi acceptate de toate părțile, în scris, în conformitate cu procedurile naționale legale corespunzătoare.

B. Analiza de impact:

Informații generale.

Republica Moldova este o națiune observator al MAESE din 2003 și a fost martoră a eficienței și credibilității tot mai mari a acestui format de cooperare. De la începuturile sale, cooperarea în cadrul reuniunii ministeriale de apărare din Europa de Sud-Est a contribuit în mod esențial la consolidarea încrederii și securității regionale, precum și la promovarea păcii, stabilității și valorilor democratice.

Prin aderarea la Acordul privind Comitetul de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est, semnat la Sofia la 21 octombrie 2009, și solicitarea de a deveni membru cu drepturi depline al MAESE ne dorim de a coopera cu succes și în continuare cu această structură internațională. Deoarece, importanța vitală a cooperării regionale este bazată pe valori democratice comune, precum și pe conjugarea eforturilor pentru a depăși provocările emergente la adresa păcii, securității și stabilității în spațiul euroatlantic și UE. Mai mult ca atât, această solicitare vine pe fondul unor evoluții importante pentru țara noastră, cum ar fi primirea statutului de candidat la UE în iunie 2022.

Comitetul de coordonare va fi responsabil pentru coordonarea, administrarea, propunerea, susținerea, supravegherea și implementarea tuturor activităților și inițiativelor care au loc în contextul MAESE și pentru elaborarea documentelor corespunzătoare ce vor fi supuse pentru aprobare miniștrilor MAESE.

Activitățile întreprinse în contextul Procesului MAESE au dezvoltat securitatea din sud-estul Europei prin trei căi majore:

- promovarea cooperării regionale și a relațiilor de bună vecinătate;
- consolidarea capacităților de cooperare regională, precum și a cooperării prin eforturi colective;
- și nu în ultimul rând, stabilirea legăturilor cu instituțiile euro-atlantice.

Potrivit pct.1.4 din Acord, în special, MAESE-CC are următoarele atribuții principale:

a) coordonarea tuturor întâlnirilor și pregătirea, prin intermediul Secretariatului MAESE-CC, împreună cu națiunea gazdă, a întâlnirilor miniștrilor apărării/adjuncților miniștrilor apărării și a altor întâlniri politico-militare la nivel înalt;

b) elaborarea propunerilor, întocmirea recomandărilor și elaborarea evaluărilor privind viitoarele dezvoltări din cadrul procesului MAESE;

c) supravegherea tuturor grupurilor de lucru MAESE și aprobarea planurilor de lucru ale acestora;

d) asigurarea orientării politico-militare a acelor grupuri de lucru, dacă este necesar;

e) promovarea și coordonarea activităților MAESE cu activitățile altor organizații regionale și internaționale, potrivit îndrumării miniștrilor apărării MAESE.

Una din principalele inițiative ale MAESE este Forța Multinațională de Pace din Europa de sud-est (FMPSEE), creată prin semnarea Acordului Forței Multinaționale de Pace, la Skopje, la data de 26 septembrie 1998.

De asemenea a fost creat un instrument militar, SEEBRIG, care permite conlucrarea mai strânsă între parteneri, îmbunătățirea capacităților comune de apărare, consolidarea legăturilor cu instituțiile euro-atlantice și UE.

Țările care participă la acest proces sunt următoarele: Albania, Bulgaria, Grecia, Macedonia de Nord, România și Turcia, pe când Bosnia și Herțegovina, SUA, Slovenia, Croația și Ucraina participă ca observatori.

Misiunile SEEBRIG constau în operațiuni de prevenire a conflictelor sau alte operațiuni desfășurate în sprijinul păcii, conduse de către NATO sau UE, sub mandatul ONU sau OSCE, precizate prin rezoluțiile Consiliului de Securitate, în temeiul Cartei ONU.

Structura care gestionează Forța Multinațională de Pace din Sud-Estul Europei (FMPSEE) este Comitetul Director Politico-Militar (CDPM), iar toate proiectele procesului MAESE sunt gestionate de către Comitetul de Coordonare (MAESE -CC).

Potrivit art.II din Acord, rolul MAESE-CC de a coordona și administra activitățile MAESE, nu include activități referitoare la FMPSEE și nu constituie nicio modificare sau revizuire a funcțiilor, atribuțiilor și responsabilităților existente ale CDPM în legătură cu Acordul MPFSEE, care continuă să fie în vigoare, fără a se aduce atingere acestora.

Conform prevederilor art. III din Acord, MAESE-CC va ține fie ședințe regulate, înainte sau după întâlnirile CDPM, de două ori pe an, fie întâlniri speciale, la cererea expresă a oricărei Părți sau la invitația președintelui. Astfel, ședințele regulate și întâlnirile speciale ținute la invitația președintelui vor fi găzduite de către Partea care deține președinția. Întâlnirile speciale vor fi găzduite de către Partea care le solicită.

Președinția MAESE -CC și CDPM / FMPSEE este asumată pentru o perioadă de doi ani de statele membre prin rotație.

Cu referire la dezideratul din preambulul Acordului, potrivit căruia Părțile sunt hotărâte să continue dezvoltarea și întărirea securității regionale și a cooperării în domeniul apărării și dorind să contribuie la integrarea regiunii în structurile euroatlantice, ținem să menționăm că Republica Moldova are o legătură strânsă cu structurile euroatlantice, și acest fapt nu periclitează în nici un mod statutul de neutralitate a statului consfințit în art. 11 al Constituției Republicii Moldova.

Republica Moldova este stat membru al Consiliului de Cooperare Nord-Atlantică (CCNA) din anul 1991.

La 16 martie 1994, Republica Moldova aderă la inițiativa NATO „Parteneriatul pentru Pace” prin semnarea la Cartierul General NATO de la Bruxelles, a Documentului cadru al Programului. Participarea la PpP îi oferă Republicii Moldova o reală posibilitate de a-și consolida securitatea națională și capacitățile de apărare. Cadrul PpP permite Republicii Moldova să beneficieze de expertiza și experiența țărilor membre și parteneri NATO în domeniul securității și apărării, reformarea forțelor

armate, asistență în pregătirea cadrelor, instruirea lingvistică a ofițerilor Armatei Naționale, etc. De asemenea, PpP asigură accesul la informații, statistică, surse de ajutor politic, tehnic și financiar. Un aspect aparte îl constituie familiarizarea militarilor din țară cu modalitatea de desfășurare a operațiunilor de menținere a păcii.

În vederea coordonării cât mai eficiente a activităților pe linia NATO, la 16 decembrie 1997 a fost instituită Misiunea Republicii Moldova pe lângă NATO. Funcția de șef al Misiunii este exercitată de ambasadorul Republicii Moldova în Regatul Belgiei. De asemenea, în anul 1997, Republica Moldova a extins colaborarea cu NATO în domeniul științific.

Republica Moldova în anul 1997 a aderat la Procesul de Planificare și Analiză (PARP) a Parteneriatului pentru Pace, care a fost inițiat în scopul sporirii nivelului de interoperabilitate practică a țărilor partenere, asigurării lor cu o bază metodologică în vederea identificării și evaluării forțelor și capacităților militare. Esența procesului constă în stabilirea transparenței, informarea oficială și veridică, precum și acordarea de ajutor reciproc dintre Alianță și parteneri în toate aspectele ce țin de domeniile securității și apărării, prin atingerea obiectivelor de interoperabilitate generală.

În anul 2006 Consiliul Nord-Atlantic (NAC) și Guvernul Republicii Moldova au aprobat Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova-NATO (IPAP). IPAP a fost actualizat în 2010, 2014, 2017 și 2022. Periodic, la Cartierul General NATO, are loc reuniunea în formatul statelor membre NATO + Republica Moldova, în cadrul căreia este examinată implementarea IPAP și prioritățile pentru viitor.

În conformitate cu programul Individual de Parteneriat între Republica Moldova și NATO au fost întreprinse o serie de acțiuni în vederea pregătirii participării militarilor moldoveni la operațiunile ONU de menținere a păcii.

Începând cu anul 2014, Republica Moldova contribuie la operațiunea de pacificare condusă de NATO KFOR în Kosovo care se desfășoară în conformitate cu rezoluția 1244 a Consiliului de Securitate ONU.

Republica Moldova a fost acceptată în cadrul a 2 inițiative lansate de Alianță la Summit-ul NATO din Țara Galilor din 2014: Inițiativa de Consolidare a Capacităților de Apărare (DCBI) și Platforma de Interoperabilitate.

La 29 noiembrie 2016 la Cartierul General al Alianței de la Bruxelles, Prim-ministrul Republicii Moldova Pavel Filip împreună cu Secretarul General NATO Jens Stoltenberg au semnat Acordul privind înființarea Oficiului de Legătură NATO în Republica Moldova. Astfel, la 8 decembrie 2017 a fost inaugurat Oficiul de legătură NATO la Chișinău.

Concomitent, și NATO atribuie o mare importanță relației sale cu Uniunea Europeană. O Politică Europeană de Securitate și Apărare Europeană (PESA) poate doar să aducă beneficii pentru NATO și poate favoriza un parteneriat de securitate trans-atlantic mai echitabil.

Tot în acest context, ținem să menționăm că Republica Moldova în anul 2014 a semnat Acordul de Asociere UE-Republica Moldova, care deasemenea conține un

capitol important ce trebuie implementat corespunzător „Dialogul politic și reformă, cooperare în domeniul politicii externe și de securitate” în care principalele obiective țin de: promovarea stabilității și securității internaționale pe baza unui multilateralism eficient; consolidarea cooperării și a dialogului dintre părți în materie de securitate internațională și de gestionare a crizelor, în special pentru a aborda provocările globale și regionale și principalele amenințări; încurajarea cooperării practice și orientate spre rezultate între părți în vederea realizării păcii, securității și stabilității pe continentul European.

Deci legătura Republicii Moldova cu structurile euroatlantice și UE este evidentă, firească și este în interesul statului.

Dorința de a deveni membru cu drepturi depline al formatului de cooperare regională MAESE a apărut din următoarele considerente:

- împărtășim aceleași valori democratice și recunoaștem importanța cooperării regionale;
- vine în contextul actualului mediu de securitate regional și internațional provocator, în care interesele naționale ale Republicii Moldova sunt afectate în mod direct. Prin urmare, trebuie să fim conștienți de faptul necesității consolidării și extinderii parteneriatelor noastre;
- sectorul național de apărare trece printr-un amplu proces de modernizare cu sprijinul partenerilor pentru a atinge standardele UE și NATO;
- Republica Moldova are capacitatea de a fi un contribuitor valoros la consolidarea încrederii și la conjugarea eforturilor pentru a depăși provocările contemporane la adresa păcii, securității și stabilității regionale și internaționale.

Aspectul politic, cultural și social. Acordul corespunde normelor dreptului internațional, iar prevederile acestuia sunt compatibile politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. Totodată, Acordul nu are ca scop abordarea problemelor de ordin politic, cultural și social. Aderarea la Acordul în cauză va impulsiunea relațiile de cooperare între Republica Moldova și Comitetul de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est.

Aspectul economic și de mediu. Acordul nu are ca scop abordarea problemelor de ordin economic sau de mediu.

Aspectul normativ. Acordul nu vine în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta Organizației Națiunilor Unite, precum și cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Totodată, nu este necesar aducerea în concordanță a actelor normative în vederea implementării eficiente a Acordului.

Aspectul instituțional și organizatoric. Acordul nu contravine drepturilor și angajamentelor asumate de Părți care decurg din alte tratate internaționale la care sunt parte statele Părților sau dreptului internațional. Pentru aderarea la Acord și aplicarea prevederilor acestuia nu este necesară realizarea unor măsuri instituționale sau organizatorice adiționale.

Aspectul financiar. Cheltuielile ce țin de implementarea prevederilor Acordului vor fi acoperite din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul Ministerului Apărării.

Potrivit Articolului III din Acord, Partea care găzduiește întâlnirile MAESE-CC, de regulă de două ori pe an, suportă toate cheltuielile referitoare la facilitățile aferente întâlnirii, cheltuielile administrative, transportul intern, cazarea și masa. Periodicitatea găzduirii întrunirilor se face pe principiul rotativ.

Astfel, în cazul desfășurării întâlnirii în Republica Moldova cheltuielile estimative per întâlnire constituie aproximativ 131 mii lei, care este compusă din:

- cheltuieli pentru cazarea delegaților străini 54 mii lei (1500 lei per zi * 18 pers * 2 zile);

- cheltuieli pentru hrană 18 mii lei (500 lei per zi * 18 pers*2 zile);

- cheltuieli în timpul ședințelor de lucru 1800 lei (50 lei per zi * 18 pers * 2 zile).

Aspectul temporar. În cadrul prezentului Acord, MAESE-CC va ține fie ședințe regulate, înainte sau după întâlnirile CDPM, de două ori pe an, fie întâlniri speciale, la cererea expresă a oricărei părți sau la invitația președintelui. Ședințele regulate și întâlnirile speciale ținute la invitația președintelui vor fi găzduite de către partea care deține președinția. Întâlnirile speciale vor fi găzduite de către partea care le solicită.

Prezentul acord poate fi denunțat de orice parte, în orice moment. Denunțarea va fi efectuată printr-o notificare scrisă, adresată de această parte depozitarului. În acest caz, depozitarul va informa cu promptitudine toate părțile.

Potrivit Articolului VIII din Acord, dacă la data efectivă de denunțare există încă probleme financiare sau pretenții nerezolvate care afectează partea denunțătoare, prezentul acord va continua să se aplice până la rezolvarea acestor probleme sau pretenții.

C. Analiza oportunității aderării:

Acordul privind Comitetul de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est a fost semnat la Sofia la 21 octombrie 2009.

Acordul în cauză a intrat în vigoare pe plan internațional după ce toate părțile au notificat statului depozitar despre îndeplinirea procedurilor naționale legale în acest sens, potrivit Articolului VI din Acord.

Ținând cont de prevederile art.3 alineatul întâi, art.11 alineatul (1) litera b), art.12 și art.14 alineatul (4) din Legea 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, proiectul de lege privind aderarea urmează a fi prezentat Parlamentului Republicii Moldova spre examinare prin hotărâre a Guvernului Republicii Moldova.

Acordul în cauză nu conține prevederi referitor la înaintarea rezervelor de către statele semnatare sau care aderă la acesta.

Potrivit Articolului IV din Acord, orice stat care solicită calitatea de membru cu drepturi depline în cadrul procesului MAESE va trebui să adere la prezentul acord prin semnarea unei note de aderare. Această notă de aderare va fi semnată de toate părțile.

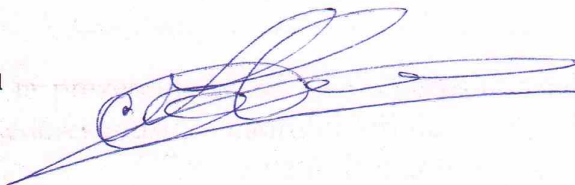
Prezentul acord este încheiat pe o perioadă nedeterminată, dacă părțile nu convin altfel.

Aderarea la prezentul Acord nu va necesita modificarea sau adoptarea unor acte normative în vederea ajustării cadrului juridic existent la prevederile Acordului.

În cazul în care va fi acceptată, Republica Moldova va fi un membru activ și de încredere a reuniunii ministeriale de apărare din Europa de Sud-Est, prin urmare, calitatea noastră de membru cu drepturi depline va fi benefică și pentru toate statele participante. Considerăm că această platformă va fi o oportunitate în plus pentru Republica Moldova de a asimila cunoștințe, experiență, preocupări și soluții la anumite provocări.

Reieșind din cele expuse, Ministerul Apărării consideră oportună aderarea la Acordul privind Comitetul de coordonare în cadrul procesului reuniunilor miniștrilor apărării din Europa de Sud-Est, semnat la Sofia la 21 octombrie 2009.

Ministru

Anatolie NOSATÎ